

2995

Bäckahästen.

Emil i Skea var en gång ute för bäckahästen. Han hade varit på gille på natten, och när han gick hem, skulle han gå och flytta fåren vid Stösbro. Så fick han se, att där gick en vit häst i nabons hage. Han försökte ta fatt honom, men det gick inte. Då gick han till nabon, och talade om det för honom, men han sade, att det var ingenting, att fästa sig vid. Då tänkte han, att han skulle försöka en gång till att få tag i honom själv, men hästen sprang hit och dit, och var än här och än där. Så rätt som det var, gav den till med ett vrål och försvann. På morgonen syntes där överallt spår, där Emil sprungit, men efter hästen var där inga. Emil blev dålig och sjuk efter den stunden; håret höll på att gå av honom.

Bloss.

Jag har en gång sett gastabloss. De säger, att det är gamla lantmätare, som mätt galet, som går igen, och det slår nog inte fel.

Det var vid Rösle, det översta stället, vi hade. Jag hade varit ute och sett om en sugga, som skulle färga. Då fick jag syn på ett tänt vid Rösle fälad. Jag trodde först, att det var en cyklande, men det var det inte. Det kom så nära som en 40, 50 meter. Mitt i rågången mellan Mellby och Häglinge stannade det på en bro. Där stod det en aln över vägen och guckade upp och ner. Jag gick in, men jag kunde inte bärga mig utan öppnade dörren och tittade ut. Då for det åstad över ett rös, åt det hållet, där de sade, att rågången mellan Rösle och Fredriksberg skulle ha varit. Jag lade mig och sade ingenting den kvällen, och sjuk blev jag inte heller.

Spöken.

Det var midsommars morgon i fjor. Vi hade korna ute, och jag skulle hämta dem i vångarna. Det var vid 4-tiden på morgonen, innan solen hade gått upp. När jag kom så där en 40-50 meter från korna - det var nästan ända framme vid gården - var där en, som gick och vinglade bland kreaturen. Jag tänkte, vem det kunde vara. Så stötte jag till en trädrot eller vad det var, och han blev liksom rädd. Han hade ingen mössa på sig, men om han hade huvud eller ej, vet jag inte. Men han var "råned o ungerli". Han tog ett steg upp på gärdet som ingenting, fast det var mer än en meter högt. Sedan försvann han. När jag kom bort där, gick jag bort till platsen, där han blev borta, och såg efter, men jag såg inte till något. Det var "liksom lide feled".

En gång var Mölle-Jinsen borta. Rätt som det var, kände han på sig, att det var något galet hemma. Det var någon där hemma, som hade fått tag i svartkonstboken, och hur det nu var, hade de läst rummet fullt med smådjävlar. Mölle-Jinsen fick brått hem. Han strödde hörfrö på golvet, så fort han fick se, hur det var fatt, och där fick de arbeta så länge, och sedan läste han bort dem.

Kloka.

Jag hade en gång, då jag tjänade hos Liljedals i Brönnestad - det var 1887 - blivit av med min klocka i drängkammaren. Jag gick till Mölle-Jinsen eller Jöns Olsson, som han egentligen hette. Far och han var liksom litet bekanta, och jag slapp in före en fyra, fem stycken, som var där före mig. Jag hade ett halvt stop brännvin med mig, och vi tog oss en snaps först, och så talte jag om mitt ärende. Han såde, att hade det varit förr, skulle han nog ställt fram klockan, men kvinnan hans var smått religiös, och han hade lovat henne, att inte gå på det mer. Men han talte om för mig, att han hade hjälpt många. Från Vinslöv var där en, som hade tagit fläsk, han hade gått över ett lik och tagit det. Mölle-Jinsen hade tagit sig en tur i hagen, sedan han hade fått reda på det, och när han kom upp till huset igen, kom där en lodandes. Det var han, som hade tagit fläsket, och han hade fått springa från Vinslöv till Sandåkra på ringare än en halv timma. - Han talte om, Mölle-Jinsen, att han talat med både onda och goda människor, sedan de var döda. Ända till honom, som förvist hans son, när han gick och läste, hade han haft hjälp av.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2995

Släbons tre döttrar.

Det var en släbo, som hade tre döttrar, och rika var de.

Friare kom där; han ville ha den äldsta, men släbon sade, att hon var så trätgirig, så hon kunde gott få bli hemma, och så tog han den andra i stället. Så kom där en till och ville ha den första, men han sade likadant till honom, och så tog han den yngsta. Sedan kom där en till, och han sade, att han brydde sig inte om att hon var så trätgirig, utan han tog henne, och så skulle det bli bröllop. Då kom där bud från brudgummen, att han kunde inte komma fram till gården innan vigseln utan skulle möta vid kyrkan. Efter vigseln tog han henne framför sig på hästen, och de skulle rida hem till honom. Han hade en hund med sig, och han talade om för henne, att den skulle vara så fin ock lärder, och så kastade han sin handske till den, som den skulle taga upp. Men hunden var alls inte lärder, och han ville inte ta den. Då tog mannen fram sin revolver och sköt ner den på fläcken. Så gör jag när man inte vill lyda mig, sade han. Hon blev litet rädd, men sade ingenting. När de kom längre fram, skulle hästen över ett hinder, men han ville inte. Då sköt han ner den med. När de så kom fram,

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2995

Aa 901

2995

viste han henne både inne och ute och sade: Där ute ombestyrer jag, och där inne ombestyrer du, och jag lovar, att inte lägga mig i ditt, om du inte lägger dig i mitt.. Så gav han henne en pilekvist, som han gjort liksom en kringla av, och sade: Jag har ingen bröllopsgåva att ge dig, men jag den här och göm den väl. - Så gick där en tid, och kvinnan vågade inte träta med honom. Då tyckte han, att de skulle ta hem till henne och hälsa på hennes far och systrar. På vägen fick de syn på en flock vildgäss. Sicka vackra, svarta fåglar, sade han. Nej, de är vita, svarade hon, men då vände han om igen, och så fick hon inte hälsa på sin far, bara för att hon sagt mot honom.

En annan gång tog han henne med hem till hennes far. Där var hennes systrar också och deras mennar. Mannarna satt och pratade i stugan, och fruntimmerna var i ett annat rum. Då tog fadern fram en fin skål med pengar och sade: Denna tillfaller den, som har den lydigaste hustrun. Den ene kallade på sin kvinna, men det dröjde en stund, innan hon kom; den andre kallade också, men hon kom heller inte med detsamma. Då kallade han, som var gift

med den äldsta, på henne, och han hade knappst ropat hennes namn, förrän hon kom flygandes. Så frågade han henne, var hon hade den där pilekvisten, som hon fick till bröllopspresent. Hon tog fram den med detsamma; hon hade den vid bröstet. Men den var hopväxt nu. Han sade till henne: försök att taga upp den; den var inte böjd, när jag tog den, men nu är den det, och han mente, att likadant var det med hans kvinna. Men han fick skålen med pengarna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2995

Käringen, som inte kända igen sig.

Det var ett par gifta människor. Gubben var ledsen vid kärringen, för allt det han ville sköta, ville hon också. Så en dag tyckte han, att de skulle sova middag ute i skogen, och det ville kärringen också. Medan hon sov, klippte han av hennes kjolar vid knäna, och sedan tog han och smorde hennes ben med tjära och strödde fjäder på. Sedan gick han hem. De hade ett par pigor, och dem sade han till, att om kärringen kom och frågade, om hon var hemma, skulle de säga ja. Rätt som det var, vaknade käringen; hon kände inte igen sig, och hon visste sannerligen inte riktigt, vem hon var. Men hon tänkte, att hon fick gå hem och se, om hon Dora, gubbens käring, var hemma, för var hon inte det, så var det hon. När hon kom hem på gården skällde hundarna, för de kände ju inte igen henne. Men hon gick likväl och frågade, om Dora var hemma. Ja, det var hon, sade pigorna. Då sprang hon till skogs. Rätt som det var, träffade hon på ett tjuvband, som på natten skulle till mejeriet och stjäla ost. Hon bad att få komma med, och det fick hon. När de kom till mejeriet, skickade de henne in för att ta osten, och rätt som hon var därinne, skrek hon in till dem:

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2995

Aa 1383+

Aa 1791

Ska jag ta den hårde eller den andre osten. Då blev rövarna rädda och sprang, för de trodde, att folk skulle vakna, som hon skrek. Men hon sprang efter dem.

På morgonen gick hon i ett rabbaland och nackade rabor. Rövarna hade satt henne dit för att bli fria från henne och hade sagt till henne, att hon skulle ta några rabor, så skulle de hämta en galt, och så skulle de ha det till middag den dagen. Då kom gubben, som rådde om stycket, och då han fick se henne, blev han rädd och sprang och hämtade en gammal skräddare, som var liksom litet klok. Han skulle läsa bort det otyget. Skräddaren inbillade sig, att han var lam i benen, och därför satt han i en rullstol, som bonden fick rulla. När han kom med skräddaren, trodde käringen, att det var en av rövarna, som kom med galten, och skrek till honom: Är han fet, sticker jag honom genast. Bonden blev rädd, släppte rullstolen och sprang, och han sprang för livet, för han hörde, att någon kom flåsande efter honom. När han kom fram till gården, tittade han sig om, och då fick han se skräddaren komma springande efter honom, så värre lam var han inte. När käringen skrek, hade

han blivit rädd och krusat ur rullstolen och sprungit. - - - -

Hur det sedan gick för käringen, kommer jag inte i håg. Jag tror, att jag har läst det i en bok någonstans.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2995

2995

Fruntimmer.

Det var en del fruntimmer på kafferep. De satt och diskuterade, hur det kunde vara, att fruntimmer aldrig riktigt kunde komma överens. Så var där en, som sade till en annan: Om du och jag vore ihop, skulle vi aldrig kiva. Vad skulle vi kiva om, sade den andra, och så började de kivas om, vad de skulle kivas om.

Carl XV.

Det var när Carl XV var kronprins. Han var så glad vid att slås. En gång gick han nere vid hamnen, och på en av skutorna satt en gammal man av manskapet och smorde sig med ärter och fläsk. Du ser mig ut att vara en faster karl, sade kronprinsen. Du vill inte ta ett nappatag med mig. Kom upp till slottet i morgon. Ja, det hade sjömannen ingenting emot, och dagen efter kom han upp till slottet. Kungen och de andre fine herrarna skulle titta på, när de slogos. De skulle dra fingerkrok. Sjömannen tog och spottade på sin finger först och sade: På så sätt smörjer man kroken. Kronprinsen drog och slet, allt vad han kunde, men han orkade inte dra upp sjömannen. Han halade och drog, men det hjälpte inte. Då sade han: Jag känner inte till dina bondknep. Men då sade kungen: Och du känner inte till mina sjögastar heller.

En gång var han som kronprins ute och reste i Dälarna. Han hade släde och häst, och rätt som det var mötte han ett malmläss. Han körde på fel sida av vägen. Dalkarlarna tyckte, att han var stursk, och hankade honom och dammade till honom. Han blev arg och sladderade för kungen. Så blev några av dem uppkallade till kungen. Han sade till dem: I han slagit på min son. Där var en gammal dalmas, som liksom förde ordet, han sade: Jaså, var det din son. Jag tycker att du har så bra lön, att du gott kunde klä din son, så att vi kan se, vem han är. Då ville kungen inte göra dem något, men de visste nog, vem de hade slagit på.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2995